

РЕШЕНИЕ

№ 1350

гр. София, 12.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в закрито заседание на дванадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Атанас Кеманов

Членове: Ася Събева
Кристина Филипова

като разгледа докладваното от Ася Събева Въззивно частно гражданско дело № 20221000503059 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 463 ал.2 вр.чл.274 и сл. от ГПК.

Образувано е по частна жалба, депозирана от СО срещу Решение № 1961 от 21.07.2022 г., постановено по в.г.д. № 13255/2021 г., по описа на СГС, II-A, в частта, с която съдът е уважил изцяло жалбата на "БЕТА Е" ЕООД - вискател срещу изготвено и предявено на 14.09.2021г. разпределение по изп.дело № 20158440400192 ЕДИНСТВЕНО по отношение на признатата привилегия на вземанията на Столична община за ТБО по отношение на следните суми: за имот № 1 ТБО в размер на 14 300.12 лева и за имот № 2 ТБО в размер на 35 228,07 лева, като е изменил разпределението в обжалваната част и е разпределил заделените от ЧСИ сумо за ТБО в полза на жалбоподателя - ипотекарен кредитор - „БЕТА Е“ ЕООД, ЕИК 206003934, чиито вземания са с привилегия по чл. 136, ал. 1, т. 3 ЗЗД.

Решението е надлежно съобщено на жалбоподателя на 25.07.2022г. Частната жалба е депозирана на 01.08.2022г. т.е. преди изтичане на предвидения едноседмичен преклузивен срок за обжалване.

Жалбоподателят СО изтъква факта, че вземането на общината за такса „битови отпадъци" представлява привилегировано вземане по смисъла на чл.136. ал.1 т.2 ЗЗД. Местите такси са публични вземания по смисъла на чл.162. ал.2 т.3 ДОПК и поради това, че приходите от тях постъпват също в общинските бюджети па основание чл.6а, ал.3 ЗМДТ - съставляват общински вземания. Таксата за битови отпадъци възниква по повод собствеността върху недвижим имот и въпреки че срещу нея за общината възниква задължението да предостави услуга, вземането за нея с оглед публичния му характер по повод имота следва да бъде

поставено като привилегировано в разпределението по реда на чл.136 ал.1, т.2 ЗЗД, вместо по реда на чл.136 ал. 1. т.6 ЗЗД. Отделно от горното счита, че възлагането на един имот от публична продава е вид разпореждане с имота. Не случайно по аналогия преди изповядване на всяка сделка при нотариус прехвърлителят на имота подава декларация, че няма публични задължения към държавата и общината под страх от наказателна отговорност.

Ответникът по жалбата „БЕТА Е“ ЕООД, ЕИК 206003934, оспорва същата и моли съда да я остави без уважение. Посочва, че според чл. 136, ал. 1, т. 2 ЗЗД (Изм. ДВ. бр. 103 от 1999 г., в сила от 01.01.2000 г., доп. - ДВ, бр. 36 от 2006 в сила от 01.07.2006 г., изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г.. в сила от 02.01.2018 г.) в този ред се включват вземанията на държавата за данъци върху определен имот или за МПС - от стойността на този имот или на МПС, както и вземания, произтичащи от концесионни възнаграждения, лихви и неустойки по концесионни договори. Разпоредбата ясно сочи, че от този ред са само два вида публични вземания - за данъци върху определен имот и за данъци върху МПС. Доколкото понастоящем същите са местни данъци, то очевидно, че кредиторът по тях не е държавата /както е посочено/, а съответната община. Всички други публични държавни или общински вземания, освен тези за глоби, са с привилегията по чл. 136, ал. 1, т. 6 ЗЗД. В реда по чл. 136, ал. 1. т. 2 ЗЗД не влизат никакви такси - държавни или местни, дори и те да са свързани с недвижим имот. По тази причина с тази привилегия не се ползва местната такса за битови отпадъци. При това таксата битови отпадъци /ТБО/ се дължи за услуга, несвързана с имота, а с дейността на лицата, които го стопанисват, като само начинът ѝ на изчисляване все още се свързва с даден имот - чрез данъчната му оценка. Вземания по чл. 136, ал. 1, т. 2 ЗЗД са не всички публични вземания, а само посочените в тази норма, която не подлежи на разширително тълкуване. В този смисъл този ред на привилегии не обхваща никакви такси, дори и свързани с недвижимия имот, въпреки че държавни и общински такси, установени по основание със закон, представляват публични вземания съгласно чл. 162, ал. 2, т. 3 ДОПК. Вземането на общината за такси за битови отпадъци, макар и определено в нормата на чл. 162, ал. 2, т. 3 ДОПК като публично общинско вземане, е различно от това за данъци. Данъкът е публично държавно вземане, установено от закона, срещу което държавата /съответно общината при дължим местен данък/ не дължи насрещна престация. Докато таксата за битови отпадъци е заплащане за извършена от съответната община услуга по извозване на битовите отпадъци..... тъй като правилата за привилегиите по чл. 136 ЗЗД са императивни.“

На второ място посочва, че в разпоредбата на чл.122 ТЗ, която урежда реда на погасяване на вземанията в производствата по несъстоятелност, е налице специален режим на привилегии /различен от този на чл.136 ЗЗД/. В чл.122 ал.1, т.6 ТЗ са посочени на отделен ред като привилегировани публичноправните вземания на държавата и общините. При сравнение на двата режима, които касаят различни видове принудително изпълнение /индивидуално по ГПК и универсално по ТЗ/ се констатира различен подход на законодателя при уредбата на посочения въпрос. Но в конкретния случай е налице продажба от съдебен изпълнител, а не от синдик. Таксата „битови отпадъци“ не

представлява вземане, което следва да се удовлетвори по реда на чл. 136, ал. 1, т. 2 ЗЗД - същото следва да се удовлетворява по реда на чл. 136, ал. 1, т. 6 ЗЗД, като аргументите за това са свързани с правната природа на данъците и на таксите, императивния и изключителен характер на разпоредбата на чл. 136 ЗЗД и нейното тълкуване. Материалният закон ясно разграничава вземанията за данъци от вземанията за такси.

Софийски градски съд, като прецени фактите и доказателствата по делото, инвокираните в жалбата пороци на обжалваните действия и обясненията на съдия-изпълнителя, намира за установено следното:

Частната жалба е допустима - атакуваното решение подлежи на самостоятелен инстанционен контрол по реда на чл.274 във вр. с чл.463, ал.2 ГПК. Частната жалба е подадена от надлежна страна, в срока по чл.275, ал.1 от ГПК.

За да се произнесе по основателността на частната жалба, съдът взе предвид, че с атакуваното решение СГС е приел, че незаконосъобразно във втори ред са включени вземания с привилегия по чл. 136, ал. 1, т. 6 ЗЗД, където ЧСИ Я. неправилно е разпределил в полза на вискателя СО суми за такса битови отпадъци.

Проведени са две публични продани на два имота, като са извършени две разпределения от една и съща дата на постъпилите суми, внесени от купувачите след проданта, както следва:

1. Предмет на обжалване е Постановление за разпределение от 14.09.2021г., с което съдебният изпълнител на основание чл. 460 ГПК е извършил разпределение на внесената от купувача „М2М ПРОПЪРТИС“ ЕООД цена от 264 001 лева, с включен ДДС, за имот - УПИ ХХХІХ, с идентификатор 68134.1200.801., както следва: за разноски в изп.производство на основание чл. 136, ал. 1, т. 1 ЗЗД - сумата от 9 849, 60 лева такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ; За данъчни задължения на имота на основание чл.136, ал.1, т.2 ЗЗД, в полза на присъединения вискател Столична община: за данък недвижим имоти в размер на 7 154, 55 лева и **за такса „битови отпадъци“ в размер на 14 300, 12 лева**; в полза на ипотекарния кредитор и вискател „БЕТА Е“ ЕООД с първа по ред договорна ипотека - сумата от 188 696, 56 лева - лихва.

2. С протокол от същата дата 14.09.2021г. ЧСИ на осн. чл. 460 ГПК е извършил второ разпределение на внесената от купувача „М2М ПРОПЪРТИС“ ЕООД цена от цена от 873 001 лв. както следва: първи ред за разноски в изп.производство на основание чл. 136, ал. 1, т. 1 от ЗЗД - сумата от 23 118, 44 лева такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ; по т.2 за данъчни задължения на имота на основание чл. 136, ал. 1, т. 2 ЗЗД, в полза на присъединения вискател СО: за данък недвижим имоти в размер на 3 350, 56 лева и **за такса „битови отпадъци“ в размер на 35 228, 07 лева**; по т.3 в полза на ипотекарния кредитор и вискател „БЕТА Е“ ЕООД с първа по ред договорна ипотека - сумата от 811 303, 93 лева - лихва.

Спорният по делото въпрос е в кой ред попада вземането **такса „битови отпадъци“**, **дължима в полза на общината - в т.2 или т.6 на чл.136 ЗЗД т.е. налице е конкуренция между вискатели.**

С атакуваното решение СГС, II-а въззивен състав е приел, че в привилегираните вземания по чл. 136, ал. 1, т. 2 от ЗЗД не се включват суми за такса „битови отпадъци“. Затова е извършил *разпределение при спазване на* привилегия по т. 2 на чл. 136 ЗЗД, като е посочил, че ТБО следва да бъде включена в привилегия по т.6 на чл.136 ЗЗД, а не т.2. Затова от останалата сума 202 996, 68 лева /при съобразяване, че сумата от 14 300, 12 лева е неправилно разпределена във втори ред на привилегиите по чл. 136, ал. 1, т. 2 ЗЗД/ е приел, че следва да се удовлетворят вземанията на ипотекарния кредитор и вискател „БЕТА Е“ ЕООД, които са с привилегия по чл. 136, ал. 1, т. 3 ЗЗД. Промяната на разпределението в реда на чл. 136, ал. 1, т. 2 ЗЗД налага промяна в разпределението на сумите в следващия ред по чл.136, ал.1, т.3 ЗЗД. В този ред са вземанията на вискателя и ипотекарен кредитор „БЕТА Е“ ЕООД по издадения изпълнителен лист по гр.д. № 6079/2014г. по описа на СРС, ГО, 55 състав и изпълнителен лист, издадено по гр.д. № 26744/2016г. по описа на СРС, ГО, 82 състав, въз основа на които е образувано изп.дело по описа на ЧСИ С. Х., обезпечени с първа по ред договорна ипотека № 166, том 2, дв. вх. рег. № 4412/2011г., подновена с акт № 130, том 4, дв. вх. рег. № 3223 от 26.01.2021г. върху продадения имот, като за тези вземания следва да се разпредели оставащата сума от общо 202 996, 68 лева.

По отношение на втората публична продан е съобразено, че след приспадане на разноските по т.1 от цената от публичната продан остава сума за по-нататъшно разпределение в размер на 849 882,56 лева. Част от същата правилно е отредена за вземането със следваща по ред привилегия по чл. 136, ал. 1, т. 2 ЗЗД в размер на 3 350, 56 лв. - за вискателя Столична община за данък върху процесния имот. Неправилно обаче в полза на СО е отредена сума в размер на 35 228, 07 лева за такса за битови отпадъци. Затова от останалата сума 846 532 лева /при съобразяване, че сумата от 35 228, 07 лева е неправилно разпределена във втори ред на привилегиите/ са удовлетворени вземанията на ипотекарния кредитор и вискател „БЕТА Е“ ЕООД, които са с привилегия по чл.136, ал.1, т.3 ЗЗД. Промяната на разпределението в реда на чл.136 ал.1 т.2 ЗЗД налага промяна в разпределението на сумите в следващия ред по чл.136, ал. 1, т.3 ЗЗД. В този ред са вземанията на вискателя и ипотекарен кредитор „БЕТА Е“ ЕООД по издадения изпълнителен лист по гр.д. № 26556/2016г. по описа на СРС, ГО, 46 състав, въз основа на който е образувано изп.дело по описа на ЧСИ Д. Н., обезпечени с първа по ред договорна ипотека № 147, том 34, вх. рег. № 133 от 29.12.2009г., подновена с акт № 264, том 59, вх. рег. № 87418 от 19.12.2019г. върху продадения имот, като за тези вземания следва да се разпредели оставащата сума от общо 846 532 лева.

Настоящата съдебна инстанция намира решението на СГС за правилно, по следните съображения:

Вземания по чл. 136, ал. 1, т. 2 ЗЗД са не всички публични вземания, а само изрично и изчерпателно посочените в тази норма, която не подлежи на разширително тълкуване. В този смисъл този ред на привилегии не обхваща никакви такси, дори и да са свързани с недвижимия имот, въпреки че държавни и общински такси, установени по основание със закон, представляват публични вземания съгласно чл.162, ал. 2, т. 3 ДОПК. Вземането на

общината за такси за битови отпадъци, макар и определено в нормата на чл.162, ал.2, т.3 ДОПК като публично общинско вземане, е различно от това за данъци. Данъкът е публично държавно вземане, установено от закона, срещу което държавата /съответно общината при дължим местен данък/ не дължи насрещна престация. Докато таксата за битови отпадъци е заплащане за извършена от съответната община услуга по извозване на битовите отпадъци.

Вярно е, че в разпоредбата на чл.122 ТЗ, която урежда реда на погасяване на вземанията в производствата по несъстоятелност, е налице специален режим на привилегии /различен от този на чл.136 ЗЗД/. В чл.122 ал.1, т.6 ТЗ са посочени на отделен ред като привилегировани публичноправните вземания на държавата и общините. При сравнение на двата режима, които касаят различни видове принудително изпълнение /индивидуално по ГПК и универсално по ТЗ/ се констатира различен подход на законодателя при уредбата на посочения въпрос. Но следва да се отчете факта, че в конкретния случай е налице продажба от съдебен изпълнител, а не от синдик. Таксата „битови отпадъци“ не представлява вземане, което следва да се удовлетвори по реда на чл. 136, ал. 1, т. 2 ЗЗД - същото следва да се удовлетворява по реда на чл. 136, ал. 1, т. 6 ЗЗД, като аргументите за това са свързани с правната природа на данъците и на таксите, императивния и изключителен характер на разпоредбата на чл. 136 ЗЗД и нейното тълкуване. Материалният закон ясно разграничава вземанията за данъци от вземанията за такси.

Таксата за битови отпадъци, за разлика от местния данък върху недвижимите имоти, по съществото си представлява цената на предоставяната от общината обществена услуга по сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци, обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения, както и поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване, като всяка от тези дейности представлява отделна услуга, за която се дължи заплащането на отделна конкретно определена такса (арг. чл. 62 ЗМДТ). Кръгът на задължените лица е същият, като лицата, задължени да внасят данък върху недвижимите имоти (чл. 64 ЗМДТ вр. чл. 11 ЗМДТ). Очевидно е, че таксата няма безвъзмезден характер, а се дължи с оглед на всяка конкретна услуга, предоставена от общината. Нещо повече, ако услугата не е била предоставена от общината, таксата за битови отпадъци по чл. 62 ЗМДТ не се дължи (арг. чл. 71 ЗМДТ). Задълженията за данък върху недвижимите имоти и за такса битови отпадъци представляват публични общински вземания (арг. чл. 162, ат. 2, т. 1 и т. 3 от ДОПК вр. чл. 1, ал 1, т. 1 и чл. 9а, ал. 3 ЗМДТ). Чл. 136, ал. 1, т. 2 ЗЗД обаче не прави препращане към чл.162 ДОПК и към всички публични вземания въобще. Напротив, тя лимитативно очертава вземанията на държавата, които се удовлетворяват по реда на втората особена привилегия. Ето защо особена привилегия по т. 2 не се отнася до всички публични вземания на държавата по см. на чл.162, ал.2 ДОПК, а единствено на вземанията на държавата, изчерпателно изброени в чл.136 ал. 1 т. 2 ЗЗД. По реда на т.2 следва да се удовлетворяват единствено лимитативно посочените в съответната разпоредба вземания. Вземанията за такса битови отпадъци правилно са отнесени от съда към реда на привилегированите вземания по чл. 136, ал. 1, т. 6 ЗЗД, поради което следва да се удовлетвори след удовлетворяване вземанията на заложените и ипотечарните кредитори, кредиторите с право на задържане и вземанията по чл. 136, ал. 1, т. 5 ЗЗД.

При систематическото и логическото тълкуване на чл. 136, ал. 1, т. 2 ЗЗД вр. чл. 136, ал. 1, т. 6 ЗЗД, както и с оглед разпоредбите на чл. 458 ГПК и чл.191, ал.3 ДОПК, се налага извод, че при образувано производство по индивидуално принудително изпълнение държавата винаги е присъединен по право вискател за дължимите ѝ публични вземания, които в общия случай се удовлетворяват по реда на общата привилегия на чл.136, ал.1 т. 6 ГПК, а само по изключение част от публичните вземания, лимитативно изброени в чл.136, ал.1 т.2 ГПК, се удовлетворяват по реда на втората особена привилегия.

Воден от изложеното и на основание чл.463 ал.2 ГПК, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 1961 от 21.07.2022 г., постановено по в.г.д. № 13255/2021 г., по описа на СГС, II-A, **В ЧАСТТА**, с която съдът е уважил жалбата на “БЕТА Е” ЕООД - вискател срещу изготвено и предявено на 14.09.2021г. разпределение по изп.дело № 20158440400192 по отношение на признатата привилегия на вземанията на СО за ТБО по отношение на следните суми: за имот № 1 ТБО в размер на 14 300.12 лева и за имот № 2 ТБО в размер на 35 228,07 лева, като е изменил разпределението в обжалваната част и е разпределил заделените от ЧСИ сумо за ТБО в полза на жалбоподателя - ипотекарен кредитор - „БЕТА Е“ ЕООД, ЕИК 206003934, чиито вземания са с привилегия по чл. 136, ал. 1, т. 3 ЗЗД.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____